به نام خدا

اخلاق اسلامی

(مبانی ومفاهیم)

مؤسسه فرهنگی هنری
دیباگران تهران

روان درمانی با قرآن

(سلسله درسهای اخلاقی)

پژوهش و تالیف
ابوالقاسم جعفری

TEHRAN DIBAGARAN ARTISTIC AND CULTURAL INSTITUTE

On The Shore of Health

Abolghasem Jafari

کتاب حاضر بر گرفته از قران، روایات و آثار عالمان و بزرگان دین است که در پاسخ به نیاز همه انسانها به ندای درونی خود یعنی چگونگی رسیدن به ساحل آرامش در امواج خروشان استرس و اضطراب و مشکلات روحی و روانی تالیف شده و همچنین راه درست اندیشیدن و درست زیستن را در حد وسع مورد بررسی قرار داده است.

نیاز مبرم بشریت به آرامش روح و روان از ضروری ترین مسایل زندگی امروز اوست. دراین دریای طوفانی و آمیخته بارنج وغم و مصیبت زندگی، راهی جز پناه بردن به پناهگاهی امن و ارام چون حبل المتین الهی وجود ندارد. برای انسانی که درپی آرامش و معراج است آموزه های قرآن است که می تواند نجات بخش باشد.

ISBN:978-600-124-693-7

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر جنوبی
نرسیده به چهارراه لبافی نژاد- روبروی پاساژ مهستان
پلاک ۱۲۵۱ تلفن: ۱۲-۲۲۰۸۵۱۱۱ - ۶۶۴۹۸۱۳۴
فروشگاه های اینترنتی:
www.mftbook.ir
www.mftshop.com

فصل اول:

کلیات

اهمیت اخلاق

۱- دانشمندان مسلمان علم اخلاق را برترین یا دست کم یکی از برترین علوم میدانند.

ابن مسکویه درکتاب تهذیب الاخلاق وتطهیرالاعراق-۲

- مینویسند

این علم ازهمه ی علوم برتراست وبه نیکو کردن رفتار انسان از

آن جهت که انسان است می پردازد.

۳- دلایل اهمیت علم اخلاق بردیگرعلوم

- از دیدگاه علمای اخلاق

روح انسان مانندجسم اوسلامت-۱
وبیماری دارد.

«فِی قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ الله مَرَضاً»

توانایی تشخیص خوب ازبد،وزشت اززیبادرگروسلامت روحی-۲
انسان.

«کَلَّابَلْ رَانَ عَلَی قُلُوبِهِم مَّاکَانُوایَکْسِبُونَ»

آرامش انسان درزندگی درگروسلامت روحی اوست.برای-۳
مثال افسردگی ممکن است بااختلال درکاردستگاه گوارش
ناراحتی های خاصی راایجادمیکند.

نشاط زندگی اجتماعی انسان تاحدزیادی درگرواخلاقی-۴
زیستن افراداست.

چگونگی ارتقای اخلاق در سلامت فردی و اجتماعی:

خدایکی ازاهداف اساسی بعثت پیامبران به ویژه پیامبراسلام راتزکیه نفس انسان ازآلودگی بیان کرده است:

«هُوَالَذِی بَعَثَ فِی الْأُمِّیِّینَ رَسُولاً مِّنْهُمْ یَتْلُوعَلَیْهِمْ آیَاتِهِ وَیُزَکِّیهِمْ وَیُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَإِن کَانُوا مِن قَبْلُ لَفِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ».

ازپیامبر(ص)روایت شده:

«إِنَّمَابُعِثْتُ لِأُتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»

(من برای کامل کردن مکارم اخلاق راتکمیل کنم.)

تعریف علم اخلاق:

مجموعه ی قواعد وقوانین ومقرراتی است که برای رسیدن به نیکوکاری وکمال لازم است.اخلاق قانون زندگی است که به ما راه درست اندیشیدن ودرست زیستن رامی آموزد

خَلْق:هییت وشکل ظاهری که به وسیله چشم ظاهرقابل است.

اخلاق

خُلْق:مجموعه قواونیروهاوسجایای باطنی ودرونی که به وسیله بصیرت وبینایی فکری وعقلی قابل درک است.

پس اخلاق ازخُلْق برآیدوبه معنای رفتارکسبی است.(سخاوت ذاتی)

رابطه ی علم اخلاق باعلوم دیگر:

علم اخلاق وعلم حقوق: یکی ازاهداف علم اخلاق رساندن انسان به کمال انسانی است اماهدف حقوق تنها تأمین مصالح دنیوی افرادجامعه است وبه مصالح معنوی آنهاتوجهی ندارد.

علم اخلاق وفلسفه اخلاق: فلسفه ی اخلاق باعلم اخلاق دو تفاوت اساسی دارد:نخست اینکه درفلسفه اخلاق مفروضات علم اخلاق بررسی می شودودیگرآنکه گزاره های آن توصیفی است.

علم اخلاق وتعلیم وتربیت: علم اخلاق وتعلیم وتربیت ازجهاتی بایکدیگرتفاوت دارند:یکی ازآن ها این است که علم اخلاق ضمن بیان چگونگی تخلق انسان به اخلاق نیکوخودراعهده داربیان صفات و...می داند.درحالی که تعلیم وتربیت به تبیین این موضوع نمی پردازد.

علم اخلاق وروانشناسی: روانشناسی هم شامل گزاره های توصیفی وهم تجویزی است درمقابل علم اخلاق تنها شامل گزاره های تجویزی است؛بدین بیان که تنها به مامی گوید چه صفت هاورفتارهایی خوب است وبااستفاده ازچه

روش هایی میتوان آن هارادرانسان ایجلد کرد.

تاریخچه علم اخلاق:

لَقَدْ مَنَّ اللهُ عَلَی المؤمِنینْ اِذْبَعَثَ فیهِمْ رَسُولاٌمِنْ أَنْفُسِهِمْ یَتْلوُاعَلَیهِمْ اٰیاٰتهِ وَیُعَلِّمُهُمُ اَلکِتٰاب واَلحُکْمَة»

۱-سیره وروش پیامبر(ص)

۲-نهج البلاغه علی(ع)در

۳-صحیفه ی سجادیه امام سجاد(ع)

کتب اخلاقی دانشمندان تابه امروز:

کتاب ملامحسن فیض کاشانی وامام محمد غزالی

نظرات دانشمندان غیرمسلمان(خارجی)درموردجامعه اخلاقی:

۱-سقراط وافلاطون: جامعه ای اخلاقی است که مردم آن جامعه علم وحکمت بیاموزند.

۲-ارسطو: میگویدجامعه ای اخلاقی است که مردم آن جامعه اختیاروافسارخویش رابه دست عقل بسپارند.

۳-هگل فیلسوف آلمانی: جامعه ای اخلاقی است که مردم آن جامعه قوانین اجتماعی راقولاًوعملاًانجام دهند.

۴-برتراندراسل فیلسوف فرانسوی: اخلاق فردی واجتماعی توأماًلازم وملزوم یکدیگرندوبدون آن دوجامعه هاازهم می پاشند.

۵-خانوم ماری کوری مکتشف رادیواکتیو: میگویدجهان امروزازنداشتن دارویی به نام اخلاق رنج میبرد.

۶-نظراسلام: کسانی که دراین مکتب شریف النفس تربیت شده اندوباروح بزرگواری بارآمده اندخودرابه پلیدی هاو آلودگی هانمی آلایندوبه خاطرمسأل پست وزودگذرخودراخواروزلیل نمی کنند.